

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedév	2 kor.	Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fill.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A községi költségvetés.

A törvény rendelkezésétől eltekintve parancsoló szükség követeli a községi háztartás költségeiről való gondoskodást. Az előrelátható elutasíthatlan kiadások fedezete különösen az olyan erkölcsi testületekre neheztül nyomasztó súlyal, amelyek egészben, vagy nagyrésztben önadóztatás útján biztosíthatják az önkormányzat anyagi feltételeit.

Ilyen község Petrozsény, amelyre az adminisztrációval járó kiadásokon kívül kulturális és közérdeket érintő oly feladatok teljesítése vár, amelyek elől kinem térhet, következésképpen az állami adók arányában kénytelen a községi háztartás tulnyomó részét adózó polgárai kiróni.

Itt a határszélen, idegen nemzet közvetlen szomszédságában államérdeket képező missziót is kell teljesítenünk az autonóm szervezettel járó közhelyek viselése mellett.

Ebben a tudatban készítette el a községi pénzügyi bizottság és községi előljárárság az 1908. ik évi alábbi költségvetési előirányzatot.

A) Rendes bevétel

1. I. Pénztári maradvány:	243 K. 03 f.
1. Államkölcsön kötvény kamatai 1300 kor. tőke után	54 „ 60 „
2. Italmérési kártalanítási kötvény 40100 kor. tőke után 4.5%	1804 „ 50 „
3. Vásárvám és piaci helypénz	2999 „ — „
III. Községi intézmények jövedelme:	
1. Közvágothid után	3000 „ — „

IV. Adók, díjak, illetékek és egyéb ily természetű jövedelmek:

1. Az államilag segélyezett községi gimnázium felügyelő bizottságától 30.000 kor. után tőke és kamat törlesztéshez hozzájárulás	1470 „ — „
2. Közmunka váltságból	1600 „ — „
3. Adóbehajtási díjakból	800 „ — „
4. Toloncoköltség térítmény	200 „ — „
5. Multságok és mutatványokból	300 „ — „
6. Kórházba szállításból költség térítmény	200 „ — „

V. Különféle bevételek:

1. Különféle bírságok, büntetések és ipardíjakból	250 „ — „
2. Elemi iskola tankönyvekért térítmény	500 „ — „
3. Ipariskolai tandíjtérítmény	400 „ — „
4. Ipariskolai tanszerekért térítmény	200 „ — „
5. Szegény alap létesítéséből térítmény	100 „ — „
6. Katonai elszállásolás és előfogati díjakból térítmény	200 „ — „
7. Marhajárlat beszerzésből térítmény	400 „ — „
8. Községi előljárárság, kezelő- és szolgazemélyzetnek adott előleg-térítményekből	800 „ — „

9. Előre nem látott bevételekből . . . . . 1000 K. — f.

B) Rendkívüli bevételek.

I. Fogyasztási adó természetű:

1. Az állami bor- és husfogyasztási adó megváltása folytán jövedelem	20000 „ — „
2. Állami fogyasztási adók kezeléséért a kincstártól kezelési jutalek	1019 „ 88 „
3. Községi adópótlék hozadéka:	
a) borfogyasztás után hozadékból	12000 „ — „
b) husfogyasztás utáni hozadékból	
c) szeszfogyasztás utáni hozadékból	
Főösszeg:	33019 „ — „

II. C) A községi előljárárság által megállapított 72457 kor. 73 fillér hiánynak biztosítása pótdadó útján.

1. A község 118215 kor. 22 fillér egyenes állami adójából a községi pótdadómentesek 1258 kor. 40 fillér adóját levonva, községi pótdadó kivétel alapul marad 116956 kor. 82 fill., ehhez hozzáadva az 1907. évre mentes 4658 kor. 01 fillér házadó alapot, tehát az I. csoportra, melynél a fedezetlen szükséglet 61922 kor. 93 fillér, ezen összeg fedezésére 121640 kor. 83 fillér adóalap után egy koronára esik 51% fillér	62036 „ — „
--	-------------

2. A III. csoportra, melynél a fedezetlen szükséglet 10534 kor. 80 fillér, ezen összeg fedezésére 63647 kor. 84 fillér adóalap után egy koronára esik 17% fillér	10820 „ — „
--	-------------

Rendes bevételek összesen:	14678 „ — „
Rendkívüli bevételek össz.:	33019 „ — „
Előirányzott bevételek főössz.:	47697 „ — „

Községi pótdadó kivételéből:

I. Csoport 51%	62036 „ — „
III. „ 18%	10820 „ — „
Összesen:	72856 „ — „

Bevételi főösszeg: 120554 „ 93 „

Ezzel szemben a kiadás: 120155 „ 71 „

Pénztári maradvány: 399 „ 22 „

A) Rendes kiadás.

I. Köztartozások:

1. A község mint jogi személy állami adó, illeték, utadó stb. tartozásai	100 „ — „
--	-----------

1. II. Általános közigazgatási kiadások:

a) Fizetések	22662 „ 22 „
b) Egyéb illetmények	4904 „ — „
c) I. bíró és I. jegyző napi díj és utazási költség átalányá-	

(Budapestre kiküldetés kivételével)

400—400 kor.	800 K. — f.
----------------------	-------------

Dologi kiadások:

a) Butorok, felszerelések és ezek javítására	600 „ — „
b) Papír, nyomtatvány és könyvkötésre	250 „ — „
c) Törvények, rendeletek tára, szaklapok, szakmunkák és hirdetményekre	200 „ — „
d) Telefon használatért	120 „ — „
e) Község ház, vágóhid, járványkórház, kólaaj és villanyvilágítás, valamint a villanykészülék felállítására	1600 „ — „
f) Község ház bérlete	2000 „ — „
g) Középületek tűzbiztosítása	180 „ — „
h) Községi toronyóra kezelése	80 „ — „
i) Tüzelőanyag beszerzése	1200 „ — „
j) Tolonc ellátás és kiséret	300 „ — „
k) Kórházba szállítandó betegek költsége	200 „ — „
l) Marhajárlatok beszerzésére	400 „ — „
m) Elhagyott gyermekek után az állami gyermekmenhely költségeire	200 „ — „

III. Szegényügy és jótékonyági kiadások:

a) Elhagyott közsegélyre szorultak temetést és eltakarítás költsége	300 „ — „
b) Járványkórházi betegek és más közsegélyre szorultak segélyezése és kegydíjak	1800 „ — „
c) Szegény gyermekek ruházatára	100 „ — „
d) Megyei árvaházhoz hozzájárulás	250 „ — „
e) Szegényalapra	100 „ — „

IV. Tanügyi kiadások.

a) Községi államilag segélyezett főgimnázium fenntartásához évi hozzájárulás	8000 „ — „
b) Ipariskola fenntartásához 116596 × 2% évi hozzájárulás	2331 „ 92 „
c) Szent-Ferenc-rendi nővérek részéről fenntartott polgári iskola felszereléséhez 5 éven keresztül fizetendő 2000 koronából 2-ik évi részlet	500 „ — „
d) Állami óvodához előbbi évekről 1584 K 50 fill. hátralékból 1908. évre esedékes részlet	500 „ — „

e) A felállítandó és a régi óvoda fenntartásához 51 és 52/907. sz. közgyűlési határozat alapján községi hozzájárulás	1000 K. — f.
f) Állami néptanítók és óvónó 8×1=9×24=216 fenntartói díj	216 „ — „
g) Elemi iskolai tankönyvek beszerzésére előlegezés	500 „ — „
h) Iparos iskolának tandíj megtérítésére	400 „ — „
i) Iparos iskolának tanszerekre	200 „ — „
j) Ipari díjak kifizetésére	150 „ — „
V. Közegészségügyi kiadás : a) Fertőtlenítő gőzgép beszerzéséhez	500 „ — „
b) Fertőtlenítő gőzgép kezelési költsége	400 „ — „
c) Járványkórház és középületek jókarban tartása és tatarozására	600 „ — „
d) Jégszükséglet biztosítása	200 „ — „
VI. Köztisztaság és közutak fenntartása : a) Vicinális és közdülő utak fenntartása	800 „ — „
b) Közutak, hidak és csatornák fenntartása	1000 „ — „
c) Utcák locsolására szolgáló öntöző, vasszerkezeti kocsik beszerzésére	1000 „ — „
VII. Tűzoltó szerek és eszközök : Vízifecskendő és egyéb eszközök beszerzésére	3000 „ — „
VIII. Tartozások törlesztésére a) Pesti Hazai Első Takarékpénztár egyesülettől felvett 120.000 korona kölcsön évi törlesztése tőke és kamat	5933 „ 60 „
b) The Neuchatel Asphalte Company Limited cégnek követelésébe	4000 „ — „
c) Fried és Adorján budapesti cégnek kövezés és burkolásért I-ső évi részlet	12000 „ — „
d) Sternberg Bertalan építési vállalkozó hátralékos követelésébe vágóhid és gypmesteri lakás után	4000 „ — „
e) Köz helyek és terek vilányvilágításért részvénytársaság javára I. évi részlet	5000 „ — „
IX. Átfutó kiadások : a) Kossuth Lajos piac tér bekerítésére és befásítására	4000 „ — „
b) Katonai elszállásolás, ellátás és előfogati díjpótlás	600 „ — „
c) Községi tisztviselők és alkalmazottak részére előlegek	800 „ — „
a) Tankötelesek összeírását teljesítő díjazására	300 „ — „
e) Községi tisztviselők és alkalmazottak részére 1907. évre drágasági pótlék	2500 „ — „
f) Szeméthordás, utcák, te-	

rek seprése, sár, kő takarítás, elhordás, ügy locsolása . . . . . 2000 K. — f.

X. Előre nem látható kiadások :
Különféle a többi kiadási rovatokban nem szereplő kiadásokra . . . . . 2000 „ — „

B) Rendkívüli kiadások.
I. Fogyasztási adó :
a) Állami bor- és hús-fogyasztási adó jövedelmének megváltása . . . . . 17377 „ — „
Kiadási főösszeg : 120155 „ 71 „
Ezzel szemben a bevétel : 47697 „ 98 „
Pótadó által fedezendő : 72457 „ 73 „

1907. évre a bevétel 12.077 kor. 13 fillér, a pótadókírovással fedezett összeg 45.123 kor. 85 fillérrel és a pótadó 36+11=47 fillérben van előirányozva :
A bevétel emelkedésével szemben a kiadás oly nagy mértékben szaporodott, hogy a pótadók 11%-oval emelni kellett, mihez az is hozzájárult, hogy az állami adó, mint a pótadókírovás alapja 124.796 kor. 23 fillérről 121.643 kor. 84 fillérre alább szállt.
A bevétel és kiadás 1907. évre 57.200 kor. 98 fillérben van megállapítva. Ezek szerint a bevétel és kiadás 62.954 kor. 73 fillérrel és a pótadó 68%-ra emelkedett.

A bevételek és kiadások fenti részletezése megvilágítja az előirányzatot, melyet e hét folyamán tárgyal a képviselőtestület s a mely közszemlére van kitéve a község házában.

A pénzügyi bizottság és községi előljáróság a legmesszebbmenő takarékoság szemelött tartásával a kikerülhetlen kiadásokat állította be az előirányzatba, tekintettel a közönség jogos kívánalmaira az önkormányzat, a belgazgatás elutasíthatatlan követelményeire, melyeket a költségvetés tárgyalása s végleges megállapítása után részletesebben ismertetni és indokolni kötelességünknek ismerjük.

Vashid Petrozsény belterületén.

A közlekedés biztonságára, az élénk forgalom lebonyolítására való tekintetből már évek óta tervezett Malea patak-híd ujjáépítése feltétlenül szükségesnek mutatkozik.

Az érintett szempontokkal kapcsolatosan felmerült Petrozsény főutcája, a Kossuth Lajos utca szabályozásának kérdése és az a gyakorlati terv is, hogy a híd ujjáépítésével egyidejűleg a főutca szembántó kanyarulatát elenyésztessek.

A községi előljáróság, a pénzügyi s építészeti bizottság, valamint a képviselőtestület több ízben s behatóan foglalkozott az ügyvel, de tulságosnak találta a Szokol-féle háztelek megszerzésével járó áldozat meghozatalát és ezen okból egy a hidépítés, mint az utcaszabályozás kérdése megfeneklett. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter azonban a kérdéses híd ujjáépítését megelőző helyszíni bejárást elrendelvé, Novák Ferenc kir. főmérnök, mint a kereskedelemügyi miniszterium képviselőjének vezetése mellett, Hubacek Ferenc kir. főmérnök, a földmívelésügyi miniszterium képviselőjének, a dévai m. kir. államépítészeti hivatal a vármegyét képviselő főszolgabíró a községi előljáróság, az állami iskolagondnokság és az érdekelt felek közbenjöttével a helyszíni bejárás folyó hó 17-én megejtetvén, főbb vonásaiban a következő megállapodások vétettek jegyzőkönyvre :

A fent érintett miniszteri rendelet alapján az építkezésre nézve két alternatív megoldás tárgyalatott, melyek közül az I. alternatíva szerint az új híd a régi híd helyén a II. alternatíva szerint Petrozsény község kívánóságának megfelelően a Kossuth Lajos utca tengelyének egyenes meghosszabbításában lenne az új híd létesítendő.

A művelet egyes részleteinek megmagyarázása, a helyszínének tüzetes szemügyre vétele, nemkülönben az érdekelt hatóságok és érdekelt felek észrevételeinek megvitatása alapján a tervezett létesítmények általános elrendezésére vonatkozólag a következő megállapodásokat említjük ki :

A., az I. alternatívára nézve.
Az új híd a jelenlegi helyén a meglévő jobbparti és már vasszerkezet hordására alkalmasan megépített hídfo megtartásával helyezendő el oly módon, hogy tengelye a réginé tengelyébe essék.

Feljárók a tervben feltüntetett elrendezéssel létesítendő, ezek szerint a jobb parti feljáró változatlan marad, a bal parti feljáró 1%-os eséssel csatlakoztatandó a régi uthoz és ezen utóbbi feljáróból két mellék lejáró létesítendő, melyek közül a jobb oldali 6%, a bal oldali 3.5% lejárással készítenők.

Ideiglenes közlekedés a híd felső oldalán a széléltől 3.00 m. távolságra létesítendő s a provisiorium bonyolítandó le. A jelenleg a 100 szelvényből levő 118. sz. rozoga átérés a 60 szelvénybe helyezendő át.

A balparti feljáró jobb oldalán lévő gyalogjáró kiépíthető végett metalan szükséges csekélyterület az óvoda épület telkéből lesz szükség esetén elfoglalható, amely a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium tulajdonát képezi és a melynek átengedélyezése iránt az állami elemi iskola gondnokságával kell érintkezésbe lépni.

B., a II. alternatívára nézve :
Az új híd tengelye a jelenlegi régi híd tengelyétől mintegy 23.00 m.-el alább a Kossuth Lajos utca egyenes meghosszabbításába helyezendő el. A jobb parti hídfo szerkezeti kövének vízfelöli felső éle a tengely 162. szelvényénél van.

A nyílás ugyanaz, mint az I. alternatívánál. Megjegyeztetvén, hogy a hídfoknak a tengelyhez mért ferde elhelyezése a patak folyásának iránya miatt vált szükségessé.

Az utcszabályozás, illetve a feljárók és mellék lejárók a terven feltüntetett elrendezéssel készítenők és ehhez képest a híd felett elvezető utcszakasz vízszintes elhelyezése mellett ez a jobb parton legfeljebb 3%-os eséssel csatlakoztatandó a régi állami uthoz ; a bal parton pedig két mellék lejáró készítenők, melyek közül a baloldali 0%-os eséssel, a jobb oldali 6%-os eséssel létesítendő. Az ideiglenes forgalom a jelenlegi régi hidon bonyolítandó le.

Partbiztosítások. A jobb parton a híd felett, balparton pedig a híd felett és alatt a helyszíni rajzon megjelölt hosszúsággal bíró part védművek létesítendő, melyek a hídfoköz megfelelő módon csatlakoztatandók.

A híd és feljárók elhelyezése céljára a jobb parton a Szokol Miklós fele háztelek egészen ; a balparton pedig a petrozsényi állami óvoda-telkéből mintegy 200 □ öl foglalandó el.

Szokol Miklós és neje ezen tárgyalás során kötelezőleg kijelentették, hogy az építés folytán lebontás alá kerülő összes építményeket, valamint az egész telket 38.000 korona kártalanítási árban átadják tulajdonilag tehermentesen, azon feltétellel, ha a rajta levő épületek anyaga az ő tulajdonukban marad. A lebontás és az anyag elhordást saját költségén kötelesek eszközölni. Kijelentik azonban, hogy fenti kötelezettségeket csak 1908. évi május hó 10-ig tartják érvényesnek. Az óvoda telkéből elfoglalt területre nézve az iskola gondnokság jelen levő tagjai kijelentették, hogy az óvoda telkéből szükséges résznek igénybevétele ellen észrevételt nem tesznek, sőt tekintettel a közérdekre, a teleknek az építés céljára átengedése iránt a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál a szükséges lépéseket megteszik.

A jelen volt összes magán érdekelt kinyilatkoztatták, hogy sem az I. sem a II. alternatív szerinti építés ellen észrevételt nem tesznek.

Petrozsény község előljárai kijelentették, hogy a község hajlandó Szokol Miklós és nejétől fent érintet házteleket tulajdonjogilag megszerezni és abból az ut és híd építéshez szükséges területet tulajdonjogilag tehermentesen, díjtalanul az államkincstár tulajdonába és birtokába átengedni. Kötelezi magát továbbá az óvoda telkéből szükséges területet és az esetleg még szükséges más területeket megszerezni és az államkincstárnak díjtalanul átengedni tulajdonjogilag. Kötelezi magát továbbá ezen építésből kifolyólag magánfelek részéről támasztott felmerülő kártalanításokat viselni. Végül kötelezi magát az építéshez 4000. korona, azaz négyezer korona készpénzzel hozzájárulni.

A község ezen kérését a már kérvényében felhozott indokokon kívül azzal okolja meg, hogy a régi híd tőszomszédságában van a járásbíróság építésére szánt telek. Ezen telek, ha az I. alternatíva valósíthatnók meg, ugyszólván nem használható, mert ha a szomszédságban levő gimnázium utca vonalának meghosszabbítása esetén, vagy az utca vonal megtörendő lenne, avagy pedig a teleknek nagyrésze értéktelenné válnék. Az óvoda telekre van tervbe véve az új gimnázium épülete, ezt sem lehetne megfelelően fektetni, ha a híd az I. alternatíva szerint létesülne. Végül nagyon lényegesen mérlegelendők a szépészeti szempontok. A Kossuth Lajos utca, mely

Petrozsénynek főutcája és mely mostan a község óriási áldozatával csatornázással, vízvezetékekkel, villamvilágítással lesz ellátva és modern utcává szabályozva a jelenlegi szabályzatlan vonalozás által örök időre elzártnak attól, hogy mint egyenes utca kiképezhető és a tervezett monumentális épületek kellően elhelyezhetők legyenek. Hunyadvármegye közönsége képviselőjében megjelent Janza Vazul főszolgabíró szintén a II. alternatíva szerinti építést óhajtja, mert Hunyadvármegye érdeke az, hogy a megye legnagyobb községe, a határszáron fekvő Petrozsény, hová sok idegen jár, megfelelő szép községgé alakulhasson. Már pedig az I. alternatíva megvalósítása ennek egyszer s mindenkorra útját állná.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Hunyadvármegye főispánja Bornemisza Lipót báró dr. Schulek Jenő petrozsényi járásorvost Hunyadvármegye tisztelbéli főorvosává nevezte ki.

— **Esküvő.** Földes Miksa, a petrozsényi takerékpártár titkára f. évi október hó 9-én déli 1/21 óraker tartja esküvőjét a petrozsényi izr. templomban Süsser Mihály kereskedő kedves leányával Süsser Irma kisasszonnyal.

— **Házasság.** Brettner Márton gyulafehérvári kereskedő f. évi október hó 6-án déli 1 óraker tartja esküvőjét a petrozsényi izr. templomban Süsser Gizella urleánnyal Süsser Bernát kedves leányával.

— **Esküvő.** Putyera Lajos aknász f. évi szeptember hó 29-én d. u. 4 óraker esküszik örök hűséget a petrozsényi róm. kath. templomban Makka Bertának Makka János kedves leányának.

— **Jegyzőválasztás.** A lupényi körjegyzőség kettéválasztása folytán szervezett urikányi körjegyzőségben a választást f. hó 19-ére tűzte ki Janza Vazul főszolgabíró, kinek vezetése mellett a legszebb rendben folyt le a választás, amely Klein Jakab lupényi h. körjegyző fényes győzelmével végződött. Ami annál örvedesebb, mert a józan gondolkodású választópolgárok emancipáltak magukat a pópák gyámkodása alól s meghiusították azok erőszakolt törekvését, amely nemzetiségi kérdésnek igyekezett a választást feltüntetni s ilyen jelölttel szenvedett vereséget. A petrozsényi járásban nemzetiségi tekintetek a választásoknál eddig szóba se jöttek s így nagyon helyes, hogy az ezen elvvel ellenkező kísérlet — azt hisszük egyszer s mindenkorra — kudarcot vallott.

— **A „Hunyadmezei történelmi és régészeti társulat”** f. hó 22-én d. e. 11 óraker Petrozsényben a b. társulat vendéglátó épülete dísztermében tartotta 27-ik évi rendes közgyűlését Pogány Béla alispán elnökletével, aki magas szárnyalású elnöki megnyitói beszédében az érdeklődő s szép számú előkelő intelligens közönséget s különösen is dr. Hermann Antal tudós egyetemi tanárt mint vendéget üdvözölte, aki nagyszabású beszédben köszönte meg az elnök figyelmét. Márki Sándor dr. egyetemi tanár „II. Rákóczi Ferenc és Erdély nemzetiségei” című érdekes történelmi ismertetését, dr. Gaál István főreáliskolai tanárnak: „A geologus mint turista” címen tartott felolvasást és szabad előadását nagy tetszéssel fogadta s eljenzéssel honorálta a hallgatóság. A titkári, muzeum igazgatói, könyv- és levéltárosi jelentések helyeslő tudomásul vétele, a költségvetés elfogadása, a választmányi tagsági helyek betöltése s tiszti tagok választása és elnök záró beszéde után a közgyűlés véget ért. A jövő évi közgyűlés Déván lesz.

— **„Emke” szálloda.** Az idegen forgalom Petrozsényben oly élénk, hogy a nyár folyamán nem egyszer kénytelenek voltak a vendégek átvirrasztani az éjt, vagy a vonattal elutaztak Piskire s onnan vissza. Így aztán egész éjjel ide-oda utazva a vonaton aludtak. Most annyira-mennyire segít a bajon. A teljesen renovált s kibővített „Emke” szállóban elegánsan butorozott, praktikus berendezett 14 tágas szobában megszállhat kényelmesen 30—35, szükség esetén 40—45 vendég. A Barcsay-féle szállót is — értesülésünk szerint — legközelebb restaurálják s ekkor az is befogad ugyanannyi, sőt több vendéget is. Ez a két számottevő szálloda azonban még mindig kevés. Ha a járásbírósg legközelebb fel lesz állítva a szállóhiány előreláthatólag fokozott mértékben érezhető lesz. Nem szorul bizonyításra, hogy a legjövendelműbb tökélyfektetés Petrozsényben a házépítés, de még modern szálloda s vendéglő építés a legbrilliansabb üzlet lenne. Addig is, amíg ezt belátják azok, akiknek módjukban állna ebben a tekintetben a közszükséglet kielégítéséről gondoskodni, megnyugtató, hogy

az új „Emke” szálloda, vendéglő és kávéház kibővítésével s elegáns berendezésével Ullmann és Schaffer tulajdonosok a közönség óhajtatásának tettek eleget s a vendéglősök is bizonyára gondoskodni fognak arról, hogy a vendégek igénye minden tekintetben ki legyen elégítve. A megnyitásra vonatkozó jelentést ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

— **Csend-élet.** Vasárnap reggel 8 óra tájban a vulkáni piacon nagy ribilliót rögtönzött egy munkás ember. Az illető belévit állítva kellőképpen épen a vasárnap reggeli órákat választotta ki arra a célra, hogy intenzív kifejezést adjon szíve érzelmeinek a mi izraelita honfitársainkkal szemben. Mivel pedig épen a közelben volt egyik krividiai korcsmáros atyánkfia, megbotránkozásának csattanós kifejezést épen az ő arcán adott nevezett elázott munkás-barátunk. Ebből pedig nagy kavardás keltetkezett, úgy hogy egyik rövidaru üzletben, — ahol az eset folytatódott — majdnem szétszedtek mindent a verekedők. Csak rendőr nem volt sehol, de sehol.

— **Ez is valami.** Pénteken a vulkáni metsző Lupény-felé sétált a vonat mentén. Valami asszony néppel találkozott az uton, akivel — miért, miért nem, — enyvelgni kezdett. Az asszony azonban úgy látszik nem szívesen fogadta a szent életű férfi nyajaskodását s sivalkodni kezdett. A vasut mentén dolgozó munkások azt gondolván, hogy a metsző ur az asszonyt bántalmazni akarja. (Egyéb ártatlan időtöltés ki van zárva!) segítségére siettek Éva lányának s a sakter urat barátságosan elpáholták, ki is orvosi látlevelet vett ki s a pofokodó államvasuti munkásokat be fogja perelni. Ebből a kedélyeskedésből aztán olyan kázust csináltak a sakter személyes barátai, hogy távirati megkeresésre Hátszegről a csendőrszárny hadnagya szállott ki Vulkánba a vizsgálat vezetésére. Az egész ügyet így, objektíven nézve gyenge esetnek tartjuk. Azonban mindenesetre jó megmondolni azt, hogy nem észszerű egy különben személyes dologból felekezeti kérdést kovácsolni akkor is, mikor abból teljesen hiányzik minden efféle színezet. Férjünk meg egymás mellett és egymással teljes barátságban. És ne igyekezzünk egyik-másik ember intelligencia-hiányát oda dobni a közönség közé a célból, hogy az mint ható mérge a jó egyetértést a felekezettek közt megbontsa. Pax!

— **Csak a fejét!** Mivelhogy meglehetősen kemény feje van igen tisztelt barátunknak Brinzeu Petrunak. Már többször törték be az ismerősei viharezett koponyáját, azonban eredményesen: egyszer sem. A mult vasárnap este a Lobstein korcsmájában, Vulkánban együtt mulatott jöfőle pálinka mellett egy társasággal Petru ur s aztán összeszólalkoztak, ami csak természetes. Mikorra pedig a rendőr megérkezett, bevett fejek és ömlő vér jelezte a vihar elvonulását, éspedig a legalaposabban Brinzeu ur volt ellátva. Egyébként kutya baj! Az a kis koponyatörés. mint annyi más, beforr s jön egy másik kedélyes multság, amikor nyolcadszor remekelhetőleg a legalaposabban látják el Petru urat, hogy a pap mondhassa: Requiesat in pace!

— **Szénsav-automobil.** A berlini iparkiallításban nagy feltűnést keltett egy új rendszerű automobil, melyet nem petroleum vagy benzín hajt, hanem szénsavnyomás. A gép két oldalán szénsavtartány van elhelyezve, melyből a nagynyomású szénsav kiömlése indítja meg a gépet, azonban a szénsav nem ömlik ki a levegőbe, hanem is-

mét visszakerül az eredeti helyére. A vashengertartány igen vastag vasból készült, hogy az óriás nyomást kiállja és ne robbanjon szét. A szénsav-automobil feltalálója 2 millió márkát kér találmányáért. Ezt a nem esékély összeget bizonyára nem Európában, hanem a milliárdos Amerikában fogják kifizetni — ha talál bevét a gépre.

— **Vívótanfolyam megnyitás.** A közhasznú célra, tekintettel a gimnáziumi bizottság a főgimnázium tornatermét volt szívese célra átadni. Eszerint fölkérem mindazon urakat, kik a vívást elsajátítani, illetve gyakorolni óhajtják, velem abbeli szándékukat mielőbb közölni szíveskedjenek. A vívó órák megtartása idejéig a főgimnáziumi igazgató ural való megállapodás után a legalkalmasabban fogom beosztani. A tanítás díja havonként 10 korona. Schuster Sámuel vívó-mester.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.
Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó. A SCOTT-féle Emulsió nemcsak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek

A SCOTT-féle Emulsió specifikus megbízható szer

mindennemű tüdőbaj

A Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is. Nagyfokú gyógyító- és táp-ereje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legtisztább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők, veszik, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmulhatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemcsak izletes, hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fill.
Kapható minden gyógyszerárban.

Két ház eladó.

Petrozsény község központján a Kossuth Lajos-utcában lévő házamat, (melyben özv. Bergerné kávéháza van) s a Mátyás-utcában lévő házamat szabadkézből előnyos feltételek mellett eladni szándékozom, Értekezhetni

GROSS HERMANN,
tulajdonossal,

Friss hal.

Hetenként csütörtök délután friss-érkesztű jegelt mindennemű dunai halak a GRUBER-féle üzletben különként 60 krajcárért lesznek árusítva.

„Uj üzlet”

üveg- és porcellánraktár.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek b. tudomására hozni, hogy a főtéren Joánovits-féle házban dusan felszerelt és a modern kívánalmaknak megfelelő **üveg- és porcellán** üzletet nyitottam.

Nagy választék étkezés, kávé, teás, moccás, mosdó készletekben és zománcozott edényekben, továbbá lámpákban és minden e szakmába vágó cikkekben. **Üveg-gezést képerkezést** olcsó árakban eszközölök.

A Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségnek becses pártfogását kérve vagyok kész szolgálatára

Mittelmánn Jakab.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek és a legvatosabban csomagolva szállítanak.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

butor és kárpitosüzletemet

a GRUBER-féle házból október hó 1.-től a KOHN LÁZÁR-féle házba (Graffius gyógyszerházzal szemben) helyezem át.

Még arról is bátorkodom értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy a napokban több vagonrakomány különféle faragott díszes kivitelű modern butorrom érkezett és ezután állandóan dús választékkal fogok a n. é. közönség b. rendelkezésére lenni, úgy hogy a legmesszebbmenő igényeket is kitudjam elégíteni.

Elvállalok egész lakberendezést is képes árjegyzékből összeállított minták szerint.

Továbbá megemlítem, hogy kárpitosműhelyemet is kibővítettem és ezen szakmába vágó összes munkákat a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig jutányosan eszközölöm. — Mintaválaszték szerint készítek: divánokat, ottomant, székeket stb. stb.

Továbbá ugyancsak igen szép összeállított minta szerint elvállalok új ablakredőnyök készítését és felszerelését, valamint javításokat is.

A mélyen tisztelt közönség szives pártolását kérve vagyok

teljes tisztelettel:

Goldstein Albert,
kárpitos, díszítő és butorraktáros Petrozsény
(Főutca, Kohn Lázár-féle ház.)

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek és a legvatosabban csomagolva szállítanak.

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy Petrozsényben, a Kossuth Lajos utcában levő, újonnan átalakított és berendezett s a modern kívánalmaknak mindenben megfelelő

EMKE SZÁLLODÁT

f. év szeptember hó 29-én megnyitjuk. A szállodában 14 kényelmesen berendezett szoba van. Modern kávéház és étterem! Izletes, polgári konyha! Kitűnő italok. Minden vonatnál kocsik.

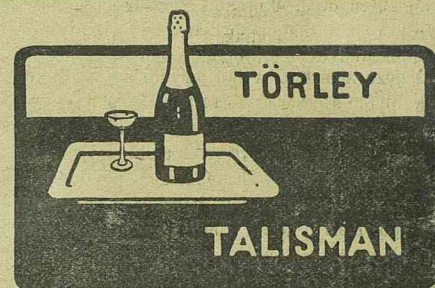
Havi abonenseket házonkívül is fogadunk. Naponta DREHER-féle KORONA-SÖR.

A t. ker. utazó uraknak kedvezmény.

A nagyérdemű közönség becses jöndulatát és számos látogatását kéri:

SOHR HENRIK és WEISZ JENŐ

szállodások.

KIS HASZON, NAGY FORGALOM!

Bevásárlási utamról hazaérkezve értesíteni kívánom a n. é. közönséget, hogy kedvező vásárlások által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára a minden cikkben történt nagy áremelkedésnek dusan ellátott raktáromon az árukat még a régi olcsó árakban bocsájtom a tisztelt közönség rendelkezésére, miután elvtem kis haszon, nagy forgalom.

RÖFÖSÁRUKBAN: Mindennemű vásznak, chifonok, oxfordok, zefírek, kanavászok, cibelinek, női angol-szövetek, flanelok, kartonok, szatínok, kitűnő minőségű mosó parchetok és olcsóbb parchetok is. Asztalkészletek, paplanok, Rouge-Satin és kasmirból. Függyönyök: Füül, csipke és szövetből. Patent harisnyák, ágys és asztalterítők, falvédők nagy választékban. Selyem félkeztű, férfi és gyermek ruhák, ulszterek, téli kabátok, ugyszinten férfi és fiu kalapok, nemkülönbön férfi, női és gyermek cipők, ugyanezeknek ingek mindenfajta trikoárúk. Továbbá: Blusok, női kalapok, leánykaruhák, keztyűk, gallér és közelők, nyakkendők, férfi, női és gyermek harisnyák, zsebkendők, ingek, corsetták, kötények stb. stb.

Női fekete, fehér és Cretonkötény kiadásítás.

Rendkívül nagy választék szebnél-szebb női övekben.

A híres KOBRÁK cipőgyár egyedárúsítója, melyek szabott árakkal jótálás mellett csakis nálam kaphatók. (Hazai gyártmány)

Midőn még a nagyérdemű közönségnek fentebb részletezett áruimat figyelmébe ajánlani bátorkodom, kérem egyuttal, hogy a nagybecsű látogatása által azoknak jó minőségéről és olcsóságáról személyes meggyőződés szerezzék.

Szolid és pontos kiszolgálásról előre is biztosítva vagyok, a mélyen tisztelt vevőközönségnek kitűnő tisztelettel:

WEISZ REZSŐ divatáruháza
PETROZSÉNY (fő-utca).

KIS HASZON, NAGY FORGALOM!

Ne vegyünk vak írógépet!

Vegyünk az eddigi összes írógépet felülmúló és egyedüli, legjobb 7-es modellű állandóan látható írást

„ADLER“ írógépet

az írógépek remekét, mely az 1906. milánói kiállításán a legnagyobb díjjal a „Grand-Brix“-vel lett kitüntetve. Az „ADLER“ írógép az összes eddigi írógépet a legnagyobb mérvben fölülmulja. Az egész világon a jövő gépének tekintik és ismerik el.

A mimeograph az „ADLER“ írógépnél használható legjobban. Szempapíros segítségével egyszerre 15—20 példány is írható.

Megtekinthető és megvehető nagyon kényelmes részletörlesztésre.

Ára **550.—K.** gyári ár!

≡ Bérmentve szállítva. ≡

Gruber-féle üzletben,

ahol bővebb felvilágosítással szívesen szolgálnak. Egyedüli képviselő Hunyadvármege részére!

ELADÓ

esetleg bérbe adó

Lupény községben (Brája) üzlethelyiséggel bíró ház.

Bővebb értesítést ad Dr. GROSZ N. IGNÁC ügyvéd Lupényben.